

การพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยโดยใช้การสอนแบบ
SQ4R ร่วมกับการสอนอ่านแบบ DR-TA สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
**Developing Reading Comprehension in Thai Language Using SQ4R
Teaching and DR-TA Reading Instruction for Prathomsuksa 3 Students**

พรชนก อมรวัฒน์,

รัชชทัต เทียมธรรม และ ศุภวรรณ เล็กวิไล

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

Pornchanok Amornwat,

Thattharit Thiamtham and Supawan Lekvilai

Phranakhon Rajabhat University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: pornchanokamornwat2@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การสอนแบบ SQ4R ร่วมกับการสอนอ่านแบบ DR-TA กับเกณฑ์ร้อยละ 70 2) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความโดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับการสอนอ่านแบบ DR-TA กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือนักเรียนโรงเรียนวัดประยุรวงศ์ สำนักงานเขตธนบุรี สังกัดกรุงเทพมหานคร ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 1 ห้อง 20 คน ซึ่งได้จากการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการจัดการเรียนรู้พัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยโดยใช้การสอนแบบ SQ4R ร่วมกับการสอนอ่านแบบ DR-TA สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 แบบทดสอบความสามารถการอ่านจับใจความ จำนวน 20 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.80 และแบบวัดความพึงพอใจการพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยโดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับการสอนอ่านแบบ DR-TA สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ยประชากร ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานประชากรและค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความสามารถในการอ่านจับใจความ หลังการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับการสอนอ่านแบบ DR-TA สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความพึงพอใจต่อการพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยโดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับการสอนอ่านแบบ DR-TA มีค่าเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

* วันที่รับบทความ : 8 กันยายน 2565; วันที่แก้ไขบทความ 2 ตุลาคม 2565; วันที่ตอบรับบทความ : 4 ตุลาคม 2565

Received: September 8, 2022; Revised: October 2, 2022; Accepted: October 4, 2022

คำสำคัญ : การสอนแบบ SQ4R; การสอนอ่านแบบ DR-TA; ความสามารถในการอ่านจับใจความ

Abstracts

The objectives of this research were 1) to compare the reading comprehension ability of Prathomsuksa 3 students using SQ4R teaching and DR-TA reading instruction with 70% criteria. The satisfaction of Prathomsuksa 3 students on the development of reading comprehension by using SQ4R teaching and DR-TA reading instruction. The group used in this study were students of Watprayurawong School. Thonburi District Office under Bangkok Prathomsuksa 3, first semester, academic year 2022, 1 room, 20 students. The research instrument was a learning management plan to develop reading comprehension skills in Thai subjects by using SQ4R teaching and DR-TA reading instruction. for Prathomsuksa 3 students, a 20-item reading comprehension test with a confidence value of 0.80 and a satisfaction measure on the development of reading comprehension in Thai subjects by using the 'Teaching'. SQ4R was combined with DR-TA reading instruction. The statistics used were mean, Population standard deviation, percentage

The results of the research showed that 1) Grade 3 students had the ability to read comprehension. After teaching using SQ4R and DR-TA reading instruction, 70% higher than the criteria 2) Prathomsuksa 3 students were satisfied with the development of reading comprehension ability in Thai subjects by using literacy teaching. SQ4R combined with DR-TA reading instruction had the highest overall average

Keywords : SQ4R teaching; DR-TA Reading Instruction; Reading Comprehension Ability

บทนำ

การอ่านเป็นหัวใจที่สำคัญต่อการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ ทั้งการพัฒนาด้านวิชาการและการดำเนินชีวิต ล้วนมีการอ่านเข้ามาเกี่ยวข้องทั้งสิ้น ซึ่งปัจจุบันโลกมีเทคโนโลยีที่ก้าวไกลเชื่อมโยงแหล่งความรู้และข่าวสารจากทั่วทุกมุมโลกไว้ด้วยกัน ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีนั้นทำให้ทุกคนสามารถเข้าถึงแหล่งความรู้ได้โดยง่าย เพียงแค่เปิดอ่าน ในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเช่นนี้ การอ่านจึงเป็นสิ่งสำคัญต่อชีวิตเป็นอย่างมาก เพราะทำให้รู้ถึงความเคลื่อนไหวและทันต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น บุคคลที่มีประสิทธิภาพในการอ่านได้ดั่งนั้น สามารถแสวงหาสรรพวิชาได้อย่างหลากหลายตามที่ตนสนใจ การอ่านจึงมีบทบาทสำคัญสำหรับการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง เพราะความรู้ถูกบันทึกรวบรวมไว้ในหนังสือและสื่อต่าง ๆ อย่างเป็นลายลักษณ์อักษร การอ่านจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญในการเรียนรู้อีกทั้งวิชาต่าง ๆ จำเป็นต้องอาศัยความสามารถในการอ่านเพื่อที่จะเข้าใจในเนื้อหาและจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ แล้วจึงนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ตามต้องการ หากอ่านได้เพียงอย่างเดียวแต่ไม่สามารถจับใจความจากเรื่องที่อ่านได้ย่อมถือเป็นอุปสรรคในการเรียนรู้ที่สำคัญยิ่ง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 22 (2542 : 7) กล่าวว่า “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ” หลักสูตรแกนกลางศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (2551 : 44-55) ได้กำหนดตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้แกนกลาง

และมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ประกอบด้วย สาระการอ่าน สาระการเขียน สาระการฟัง การดู และการพูด สาระหลักการใช้ภาษาไทย สาระวรรณคดีและวรรณกรรม โดยจัดให้เหมาะสมแก่ผู้เรียน ซึ่งสามารถใช้ภาษาสื่อสารได้เป็นอย่างดี สามารถอ่านเขียน ฟัง พูด ได้อย่างมีประสิทธิภาพ แยกแยะข้อคิดเห็น และข้อเท็จจริงมีความคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีเหตุผล คิดเป็นระบบ นำความรู้ความคิดไปตัดสินใจตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2551 : 2-4) การอ่านจับใจความ เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้สาระการเรียนรู้ภาษาไทย ซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการเรียนเพราะหากนักเรียนสามารถอ่านออกแต่ไม่สามารถจับใจความของเรื่องที่อ่านได้นั้นย่อมไม่เกิดประโยชน์ต่อการอ่านเท่าที่ควรนัก แต่หากนักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความอย่างดีแล้วจะช่วยให้ประสบผลสำเร็จในอ่านเรื่องราวต่าง ๆ เข้าใจถึงเรื่องที่อ่านอย่างถูกต้องเมื่อนักเรียนจับใจความจากเรื่องที่อ่านได้นักเรียนก็สามารถวิจารณ์ว่าเรื่องที่อ่านดีหรือไม่ดีอย่างไร การอ่านจับใจความจึงมีความสำคัญอย่างมากในการพัฒนาทักษะด้านการอ่านดังกล่าว ทำให้มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความสนใจและความสำคัญกับการอ่านจับใจความไว้เป็นจำนวนมากดังที่ ญอนมวงส์ ลัยยอตมรรคผล (2541 : 55) ได้กล่าวไว้พอสรุปได้ว่า การอ่านจับใจความนับว่าเป็นหัวใจของการอ่านทุกรูปแบบ เพราะหากจับใจความไม่ได้ย่อมไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน หากต้องใช้ประโยชน์จากการอ่านนั้นก็ต้องกลับมาอ่านใหม่ทำให้เสียเวลา หากอ่านแล้วจับใจความได้จำไว้หรือบันทึกไว้ได้ ก็จะใช้ประโยชน์ได้ทันที ญวณมยุรา เหมือนนิล (2541 : 15) ก็ได้กล่าวไว้ว่าการอ่านจับใจความเป็นพื้นฐานสำคัญมากสำหรับการอ่านระดับสูงต่อไป เช่น ถ้านักเรียนจับใจความเรื่องที่อ่านไม่ได้ คือ ไม่รู้เรื่องก็คงไม่สามารถอ่านเพื่อวิจารณ์ว่าเรื่องนั้นดีหรือไม่ดีก็ได้เลย นอกจากนี้ ศิริวรรณ เสนา (2541 : 40) กล่าวไว้ว่า ความเข้าใจในการอ่านถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของการอ่าน เพราะว่าถ้าผู้อ่านไม่สามารถเข้าใจในสิ่งที่อ่านและไม่สามารถจับใจความจากสิ่งที่อ่านได้ ผู้อ่านก็ไม่สามารถที่จะนำสาระความรู้และข้อเสนอไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองได้ การอ่านนั้นก็ถือว่าเป็นการอ่านที่ไม่สมบูรณ์

จากผลการสอบ NT (National Test) ด้านความสามารถด้านภาษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดประยูรวงศ์ ปีการศึกษา 2563 มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 46.70 ต่ำกว่าระดับประเทศที่มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 47.46 ต่อมาในปี 2564 ผลการสอบ NT (National Test) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดประยูรวงศ์ลดลงจากปี 2563 มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 30.36 ต่ำกว่าระดับประเทศที่มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 56.14 เมื่อวิเคราะห์ด้านภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน พบว่าตัวชี้วัดที่ผลคะแนนต่ำกว่าเกณฑ์มีระดับคุณภาพปรับปรุงและพอใช้มีดังนี้ 1) ตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน คะแนนร้อยละ 31.81 2) ลำดับเหตุการณ์และคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านโดยระบุเหตุผลประกอบ คะแนนร้อยละ 22.72 3) สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน 22.72 นั้นหมายความว่า นักเรียนสามารถอ่านออก เข้าใจความหมายของคำและเข้าใจเรื่องราวที่เกิดขึ้นแต่ไม่สามารถตอบคำถามเชิงเหตุผล ลำดับเหตุการณ์และคาดคะเนเหตุการณ์ รวมทั้งไม่สามารถสรุปความรู้ ข้อคิดและไม่สามารถจับ

ใจความจากเรื่องที่อ่านได้ ซึ่งการอ่านจับใจความเป็นทักษะที่สำคัญจึงควรได้รับการพัฒนาให้นักเรียนสามารถอ่านจับใจความได้

วิธีสอนหรือเทคนิคการสอนนั้นมีอยู่หลากหลายวิธีแต่วิธีการสอนเหล่านั้นครูผู้สอนต้องเลือกให้เหมาะสมว่าวิธีใดบ้างเหมาะสมกับการเรียนการสอนอย่างไร กล่าวคือ เมื่อครูจัดการเรียนการสอนได้อย่างถูกต้องตามหลักและวิธีการสอนของแต่ละหน่วยการเรียนรู้จะทำให้การเรียนการสอนเกิดประสิทธิภาพมากขึ้น การสอนด้วยการสอนแบบ SQ4R ก็เป็นอีกหนึ่งวิธีที่ใช้สอนอ่านจับใจความโดยเฉพาะเพื่อช่วยให้นักเรียนเข้าใจอย่างละเอียด ซึ่งการสอนแบบ SQ4R นั้นเป็นวิธีสอนในการอ่านที่มีผู้นิยมใช้กันมาก โดยวิธีสอนดังกล่าวเป็นวิธีสอนที่ปรับปรุงมาจากการสอนแบบ SQ3R ผู้ริเริ่มคือฟรานซิสพี โรบินสัน (Francis P. Robinson) ผู้เชี่ยวชาญด้านการอ่านจากมหาวิทยาลัยโอไฮโอ (Ohio University) ซึ่งได้แนะนำ เทคนิคนี้กับนักศึกษา มีขั้นตอน 5 ขั้นตอน คือ ขั้นสำรวจ Survey (S) ขั้นตั้งคำถาม Question (Q) ขั้นอ่านอย่างรอบคอบ Read (R1) ขั้นจดจำ Recite (R2) ขั้นทบทวน Review (R3) ในปัจจุบันนี้ได้มีนักการศึกษาค้นคว้าและปรับปรุงขั้นตอนในการอ่านแบบ SQ4R เพื่อให้เกิด ความเข้าใจแนวคิดเกี่ยวกับการสอนแบบ SQ4R สุคนธ์ สิ้นธพานนท์ และคณะ (2554 : 225) ได้สรุปความหมายของการสอนแบบ SQ4R ว่าหมายถึง วิธีสอนแบบอ่านอย่างคร่าว ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูล สำคัญของเรื่อง โดยให้นักเรียนอย่างคร่าว ๆ เพื่อสำรวจใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน แล้วตั้งคำถาม โดยการเปลี่ยนใจความสำคัญในเนื้อเรื่องให้เป็นคำถาม จากนั้นให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องโดยละเอียด และจดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ แล้วร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทอ่านที่นักเรียนได้บันทึกไว้ ลักษณะการสอนจะเน้นให้ผู้เรียนได้ศึกษาด้วยตนเอง แต่ความชำนาญขึ้นอยู่กับการฝึกฝนและขึ้นอยู่กับความรู้เดิมของผู้เรียน ดังนั้นผู้สอนจะต้องตระหนักถึงความรู้เดิมของผู้เรียนหรือจะต้องปูพื้นฐานเดิม ให้กับผู้เรียนก่อนที่จะถึงบทเรียนนั้น อีกอย่างที่ผู้สอนควรคำนึงถึงคือต้องเข้าใจว่าการอ่านเป็นการอ่านเพื่อเนื้อหาสาระ มิใช่สนใจที่ตัวภาษา นอกจากการสอนแบบ SQ4R แล้วยังมีการมีวิธีการสอนอีกรูปแบบหนึ่งที่มีจุดหมายเพื่อฝึกฝนทักษะด้านการอ่านโดยให้ผู้อ่านกำหนดจุดประสงค์ในการอ่านด้วยการคาดเดาเนื้อหาที่จะอ่านล่วงหน้า คือ วิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA (Direct Reading- Thinking Activity) ซึ่งเป็นวิธีการสอนที่ช่วยพัฒนาในด้านทักษะการอ่านจับใจความ ทั้งนี้เพราะมุ่งสอนให้นักเรียนคิดเป็นและรักการอ่าน ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียน จากการคาดเดาเนื้อเรื่องล่วงหน้ากระตุ้นให้นักเรียนอ่านเรื่องเพื่อค้นหาคำตอบจากการคาดเดา ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง สตาฟเฟอร์ (Stauffer, 1969 : 96, อ้างถึงใน ดารา หวานสนิท, 2549 : 28) ได้กล่าวถึงขั้นตอนในการสอนอ่านแบบ DR-TA ว่ามีขั้นตอน ดังนี้ ขั้นวิเคราะห์และเตรียมการ ขั้นให้นักเรียนอ่านผ่าน ๆ เพื่อให้รู้ว่เรื่องที่อ่านว่าด้วยเรื่องอะไร จุดใดเป็นจุดสำคัญของเรื่องอ่านให้ละเอียดเพื่อทำความเข้าใจอย่างชัดเจนและอ่านซ้ำตอนที่ไมเข้าใจ เพื่อตรวจสอบความเข้าใจบางตอน จากนั้นอ่านวิเคราะห์หรือสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน และขั้นให้นักเรียนทำกิจกรรมโดยให้นักเรียนอ่านจับใจความ แล้วตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน ต่อมา เทอร์นีย์และเออเนต ได้ปรับปรุงวิธีการสอนแบบ DR-TA ขึ้นใหม่โดยแบ่งขั้นตอนการสอนออกเป็น 2 ช่วงหลักดังนี้ ช่วงที่ 1 กระบวนการอ่านและคิดแบ่งเป็น 4 ขั้น

ได้แก่ ขั้นที่ 1 การคาดเดา ขั้นที่ 2 การอ่าน ขั้นที่ 3 การแปลความหมาย และขั้นที่ 4 การตรวจสอบความเข้าใจ ช่วงที่ 2 การฝึกทักษะที่จำเป็น เป็นช่วงของการรวบรวมข้อมูลหลังจากการอ่านเนื้อเรื่องทั้งหมด และทบทวนความเข้าใจในการอ่านเป็นการสรุปเนื้อเรื่องทั้งหมด เพื่อเสริมทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนให้ถูกต้องและแม่นยำมากขึ้น จากนั้นจึงให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด กอบกุล สุกุลแก้ว (2553 : 67) ได้กล่าวว่า การสอนอ่านแบบ DR-TA เป็นวิธีการที่มุ่งฝึกการใช้ความคิดในการคาดเดาเนื้อเรื่องล่วงหน้าอยู่ตลอดเวลา เพื่อเป็นการเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมและความรู้ใหม่เข้ากับเรื่องที่อ่านเป็นการตรวจสอบความเข้าใจของตนเอง และยังเป็นวิธีการสอนที่ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลางเป็นส่วนช่วยส่งเสริมให้นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบ DR-TA มีความสามารถอ่านจับใจความสูงขึ้นได้

จากการศึกษาการสอนแบบ SQ4R และการสอนอ่านแบบ DR-TA ที่กล่าวมาผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่า วิธีสอนแบบ SQ4R และการสอนอ่านแบบ DR-TA นั้นสามารถพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียน เพราะนอกจากนักเรียนจะได้ฝึกอ่านและได้ตรวจสอบความเข้าใจในการอ่านอย่างมีวัตถุประสงค์แล้ว นักเรียนยังจะได้ร่วมกันอภิปรายปัญหาการอ่านด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นผู้คอยให้คำแนะนำ แต่ถึงอย่างนั้นการสอนแบบ SQ4R และอ่านแบบ DR-TA ยังมีจุดเด่นและจุดด้อยที่แตกต่างกันอยู่บ้างแต่สามารถนำมาปรับใช้ร่วมกันเพื่อเสริมจุดเด่นและลดจุดด้อยของกันและกันเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการพัฒนาทักษะการอ่านให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการใช้การสอนแบบ SQ4R ร่วมกับการสอนอ่านแบบ DR-TA เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับการสอนอ่านแบบ DR-TA กับเกณฑ์ร้อยละ 70
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการสอนอ่านจับใจความโดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับการสอนอ่านแบบ DR-TA

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยประเภทแบบแผนการทดลองขั้นต้น (Pre-experimental design) ใช้รูปแบบการทดลอง ศึกษากลุ่มเดียว วัดเฉพาะหลังการทดลอง (One-group posttest only design)

1. ประชากร วิจัยครั้งนี้เป็น นักเรียนโรงเรียนวัดประยูรวงศ์ สำนักงานเขตธนบุรี สังกัดกรุงเทพมหานคร ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 1 ห้อง 20 คน

2. เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ

1. แผนการจัดการเรียนรู้พัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยโดยใช้การสอนแบบ SQ4R ร่วมกับการสอนอ่านแบบ DR-TA สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 8 แผน ๆ ละ 2 ชั่วโมง ใช้เวลาสอน 16 ชั่วโมง มีการทดสอบหลังเรียน 1 ชั่วโมง รวม 17 ชั่วโมง นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมกับผู้เรียน ผลการประเมินได้คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.78 แสดงว่ามีความเหมาะสมมากที่สุด

2. แบบทดสอบความสามารถการอ่านจับใจความด้วยการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับการสอนอ่านแบบ DR-TA แบบทดสอบความสามารถเป็นข้อสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือกมีทั้งหมด 20 ข้อ ใช้ทดสอบหลังเรียน นำแบบทดสอบไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความเหมาะสมของการใช้ภาษาและความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามความสามารถในการอ่านจับใจความที่ต้องการวัด 3 ด้าน ผู้วิจัยได้แก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญคือ นำบทอ่าน ที่ใช้ประเมินความสามารถในการอ่านจับใจความไว้ท้ายแบบประเมินเพื่อประกอบการประเมิน และแก้ไขขนาดของตัวอักษรให้เหมาะสมกับวัยผู้เรียน และได้ค่า IOC เท่ากับ 1.00 และนำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความที่คัดเลือกไว้แล้วจำนวน 20 ข้อ มาหาค่าหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยใช้สูตรของโลเวตต์ (Lovett) ซึ่งเป็นการประเมินผลแบบอิงกลุ่ม ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.80

3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการสอนอ่านจับใจความโดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับการสอนอ่านแบบ DR-TA นำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการสอนอ่านจับใจความโดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับการสอนอ่านแบบ DR-TA ที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง นำมาปรับปรุงแก้ไข

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. นำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการทำวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร เพื่อทำการวิจัยและเก็บข้อมูลกับโรงเรียนวัดประยุรวงศ์ สำนักงานเขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร

2. ดำเนินการสอนด้วยการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับการสอนอ่านแบบ DR-TA จำนวน 8 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวม 16 ชั่วโมง โดยมีการวัดและประเมินผลท้ายชั่วโมงทุกแผนด้วยการใช้แบบฝึกหัดในการทดสอบ เพื่อวัดและประเมินผลว่าผู้เรียนได้ความรู้ตามจุดประสงค์หรือไม่ เป็นการประเมินความสามารถเพื่อนำผลมาพัฒนาผู้เรียนและช่วยผู้ที่ยังเรียนอ่อน โดยอธิบายเพิ่มเติมให้ทำแบบฝึกหัดมากขึ้น หรือสำหรับผู้เรียนดีให้แบบฝึกหัดเพื่อเสริมให้มีทักษะเพิ่มขึ้น

3. เมื่อดำเนินการสอนเสร็จสิ้นแล้ว มีการทดสอบหลังเรียนโดยใช้แบบทดสอบเป็นข้อสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือกมีทั้งหมด 20 ข้อ ตรวจสอบคำตอบบันทึกคะแนนกับกลุ่มที่ใช้ในการศึกษา

4. ทดสอบความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการสอนอ่านจับใจความโดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับการสอนอ่านแบบ DR-TA

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลของการพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความหลังเรียนที่สอนโดยการเรียนด้วยการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับการสอนอ่านแบบ DR-TA จะทำการวิเคราะห์เพื่อหาค่าต่าง ๆ ดังนี้

1. เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การสอนแบบ SQ4R ร่วมกับการสอนอ่านแบบ DR-TA กับเกณฑ์ร้อยละ 70 (%) ค่าเฉลี่ยประชากร (μ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประชากร (σ)

2. วิเคราะห์ความสอดคล้องของแบบสอบถามความพึงพอใจ โดยหาค่า IOC (Index of item-objective congruence) วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการสอนอ่านจับใจความโดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับการสอนอ่านแบบ DR-TA โดยหาค่าเฉลี่ยประชากร (μ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประชากร (σ)

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ค่าสถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าเฉลี่ยประชากร (μ)

1.2 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประชากร (σ)

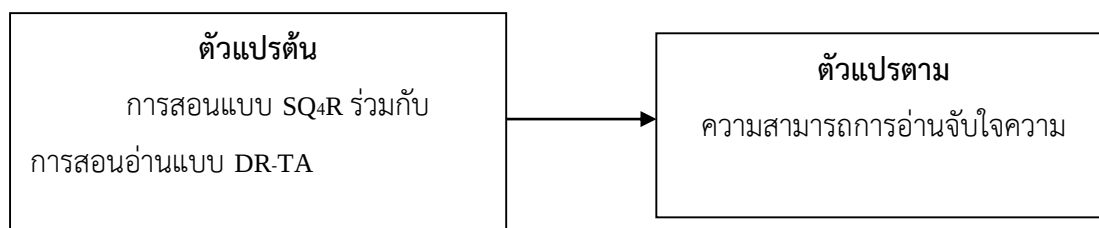
2. การทดสอบสมมติฐาน

2.1 เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การสอนแบบ SQ4R ร่วมกับการสอนอ่านแบบ DR-TA กับเกณฑ์ สถิติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ยประชากร (μ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประชากร (σ) และร้อยละ (%)

2.2 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการสอนอ่านจับใจความโดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับการสอนอ่านแบบ DR-TA โดยหาค่าเฉลี่ยประชากร (μ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประชากร (σ)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะใช้การสอนแบบ SQ4R ร่วมกับการสอนอ่านแบบ DR-TA เพื่อใช้สอนอ่านจับใจความ และส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยมีกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังแผนภาพที่ 1 ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย สามารถสรุป ผลการวิจัยได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การสอนแบบ SQ4R ร่วมกับการสอนอ่านแบบ DR-TA กับเกณฑ์ร้อยละ 70

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการทดลองกับกลุ่มทดลองกลุ่มเดียวโดยวัดผลหลังการทดลอง โดยดำเนินการทดลองการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับการสอนอ่านแบบ DR-TA เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 8 แผน เป็นเวลา 16 ชั่วโมง จากนั้นจึงทำการทดสอบหลังจากเสร็จสิ้นการทดลอง จำนวน 20 ข้อ ผลคะแนน (รายบุคคล) มีรายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงคะแนนค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและร้อยละ จากผลคะแนนการทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การสอนแบบ SQ4R ร่วมกับการสอนอ่านแบบ DR-TA (รายบุคคล)

นักเรียนคนที่	คะแนนหลังเรียน (20)	คะแนนร้อยละ (100)
1	19	95
2	20	100
3	17	85
4	18	90
5	18	90

6	20	100
7	18	90
8	19	95
9	17	85
10	18	90
11	14	70
12	15	75
13	16	80
14	15	75
15	15	75
16	14	70
17	16	80
18	16	80
19	15	75
20	12	60
ค่าเฉลี่ยประชากร (μ)	16.60	83.00
ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประชากร (σ)	2.16	10.81

จากตารางที่ 1 พบว่าผลคะแนนการทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการใช้การสอนแบบ SQ4R ร่วมกับการสอนอ่านแบบ DR-TA มี ค่าเฉลี่ย 16.60 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 83.00 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.16 คิดเป็นร้อยละ 10.81

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การ
สอนแบบ SQ4R ร่วมกับการสอนอ่านแบบ DR-TA กับเกณฑ์ร้อยละ 70

การทดสอบ	จำนวน นักเรียน N	คะแนนเต็ม	เกณฑ์ (ร้อยละ 70)	ค่าเฉลี่ย ประชากร μ	ค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานประชากร σ
หลังเรียน	20	20	14	16.60	2.16

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 2 พบว่าผลเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การสอนแบบ SQ4R ร่วมกับการสอนอ่านแบบ DR-TA สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70
เป็นไปตามสมมติฐาน

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการสอนอ่านจับใจความโดย
ใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับการสอนอ่านแบบ DR-TA

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการสอนอ่านจับ
ใจความโดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับการสอนอ่านแบบ DR-TA มาให้นักเรียนประเมินหลังจากการ
สอนเสร็จสิ้น ได้ผลการประเมินดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการสอนอ่านจับใจความโดยใช้
วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับการสอนอ่านแบบ DR-TA

รายการประเมิน		μ	σ	การแปลผล
1. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
1	ภาพประกอบที่ใช้ช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น	4.90	0.31	มากที่สุด
2	การจัดกิจกรรมนักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน	4.85	0.37	มากที่สุด
3	กิจกรรมในใบงานช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับนักเรียน	4.75	0.44	มากที่สุด
4	การเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นและซักถาม	4.95	0.22	มากที่สุด
5	กิจกรรมการเรียนการสอนทำให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้น	4.90	0.31	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย		4.87	0.34	มากที่สุด
2.ด้านผู้เรียน				
6	นักเรียนนำความรู้เรื่องการอ่านจับใจความไปใช้กับวิชาอื่น ๆ ได้	4.90	0.31	มากที่สุด
7	นักเรียนมีความสนใจอยากติดตามเนื้อหาในบทเรียน	4.65	0.52	มากที่สุด
8	นักเรียนชอบสื่อการสอนและเทคนิคการสอน	4.90	0.31	มากที่สุด

9	นักเรียนมีความเข้าใจการอ่านจับใจความแบบ SQ4R ร่วมกับการสอนอ่านแบบ DR-TA	4.65	0.52	มากที่สุด
10	นักเรียนได้รับความรู้และมีความสามารถในการอ่านจับใจความมากขึ้น	4.85	0.37	มากที่สุด
11	นักเรียนมีบทบาทและมีส่วนร่วมในกิจกรรม	4.65	0.52	มากที่สุด
12	หลังเรียนเรื่องการอ่านจับใจความโดยใช้ SQ4R ร่วมกับ DR-TA ทำให้นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น	4.70	0.49	มากที่สุด
13	การพัฒนาการอ่านช่วยให้นักเรียนคิดอย่างเป็นระบบและมีเหตุผล	4.80	0.41	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย		4.76	0.43	มากที่สุด
3.ด้านผู้สอน				
14	ครูดูแลเอาใจใส่ คอยกระตุ้นและให้กำลังใจ	4.95	0.22	มากที่สุด
15	ครูใช้วิธีสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับ DR-TA เหมาะสมกับเนื้อหา	4.95	0.22	มากที่สุด
16	ครูส่งเสริมให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น	4.85	0.37	มากที่สุด
17	ครูส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงออก	4.85	0.37	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย		4.90	0.30	มากที่สุด
4.ด้านบรรยากาศการเรียนรู้				
18	บรรยากาศการเรียนรู้เป็นกันเองและสนุกสนาน	4.70	0.49	มากที่สุด
19	การจัดกิจกรรมทำให้เกิดความกล้าแสดงออก	4.85	0.37	มากที่สุด
20	มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างครูและนักเรียน	4.80	0.41	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย		4.78	0.42	มากที่สุด
รวมเฉลี่ยทุกด้าน		4.83	0.38	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 พบว่าหลังการใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับการสอนอ่านแบบ DR-TA นักเรียนมีค่าเฉลี่ยของระดับความพึงพอใจภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.83, \sigma = 0.38$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่นักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุดคือ ด้านครูผู้สอน ($\bar{\mu} = 4.90, \sigma = 0.30$) รองลงมาคือด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\mu = 4.87, \sigma = 0.34$) และด้านบรรยากาศการเรียนรู้ ($\bar{\mu} = 4.78, \sigma = 0.42$) ตามลำดับ ส่วนด้านที่นักเรียนมีความพึงพอใจน้อยที่สุดคือด้านผู้เรียน ($\mu = 4.76, \sigma = 0.43$)

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยการพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยโดยใช้การสอน SQ4R ร่วมกับการสอนอ่านแบบ DR-TA สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับการสอนอ่านแบบ DR-TA กับเกณฑ์ร้อยละ 70 พบว่านักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับการสอนอ่านแบบ DR-TA เป็นการสอนอ่านอย่างเป็นระบบและมีขั้นตอนอย่างชัดเจนตั้งแต่ขั้นนำเข้าสู่บทเรียนโดยการรื้อให้นักเรียนสนใจในเรื่องที่จะได้อ่านด้วยการให้ครูรูปภาพและใช้รูปภาพเหล่านั้นในการฝึกคาดคะเนเหตุการณ์ถึงเรื่องที่กำลังจะได้อ่านในชั้นคาบเดา ต่อมาขั้นสำรวจนักเรียนจะได้อ่านอย่างคร่าว ๆ เพื่อหาจุดสำคัญของเรื่อง โดยมีครูคอยให้ความช่วยเหลือเมื่อนักเรียนอ่านไม่ออกหรือไม่เข้าใจความหมายของคำ และครูจะต้องกำกับไม่ให้นักเรียนใช้เวลาในขั้นตอนนี้มากจนเกินไป ขั้นตั้งคำถามนักเรียนจะได้ฝึกตั้งคำถามเชิงเหตุผลเกี่ยวกับเรื่องที่ได้อ่านว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร แล้วอ่านอย่างละเอียดเพื่อหาคำตอบเชิงเหตุผลในขั้นการอ่านพร้อมทั้งจับใจความของเรื่องไปด้วย ขั้นบอกคำตอบอีกครั้งเป็นขั้นตอนที่นักเรียนจะได้ค้นหาคำตอบและบันทึกเรื่องราวที่สำคัญของเรื่องเพื่อนำมาใช้ในการเขียนสรุปใจความในขั้นต่อไป ขั้นสรุปใจความนักเรียนจะได้ฝึกเขียนจับใจความเรียงตามลำดับเหตุการณ์โดยใช้ภาษาของตนเอง ขั้นฝึกทักษะนักเรียนจะได้แลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็น สรุปความรู้และข้อคิดที่ได้จากอ่านร่วมกัน ท้ายคาบมีแบบฝึกหัดให้นักเรียนทำเพื่อทดสอบว่านักเรียนนั้นสามารถจับใจความได้หรือไม่ เข้าใจเรื่องราวได้มากน้อยเพียงใดและนำข้อคิดที่ได้จากอ่านไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร หากนักเรียนคนใดทำใบงานไม่ได้หรือทำได้น้อยผู้วิจัยได้สอนซ่อมเสริมให้ภายหลังเพื่อเสริมทักษะให้นักเรียนสามารถจับใจความได้ดียิ่งขึ้นในการเรียนคาบต่อไป การสอนอ่านอย่างเป็นระบบและมีขั้นตอนอย่างชัดเจนนั้นส่งผลให้นักเรียนสามารถอ่านจับใจความได้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับกันนิง (Gunning. 1996 : 75) ที่กล่าวว่าวิธีสอนแบบ SQ4R เป็นวิธีการสอนเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่าน การตีความ ขยายความ สรุป และจับใจความสำคัญจากการอ่านด้วยตนเอง และสอดคล้องกับที่สตาฟเฟอร์ (Russell G. Stauffer, 1969 : 78) ได้มีแนวความคิดว่าการอ่านแบบ DA-TA คือกระบวนการคิดที่ต้องใช้ประสบการณ์เดิมของผู้อ่านเข้ามา เชื่อมโยงกับความคิดของผู้อ่านคาบเดาเนื้อหา จากนั้นจึงอ่านเพื่อหาข้อมูลและตรวจสอบการคาดเดากระบวนการ เชื่อมโยงระหว่างความคิดของผู้อ่านกับความคิดของผู้เขียนนี้จะสิ้นสุดลงด้วยการสรุปว่าผู้อ่านคาดเดาถูกหรือไม่ ทำให้เกิดแนวความคิดที่แตกต่างจากการเชื่อมโยงความคิดจากบทอ่านกับประสบการณ์เดิม เมื่อนำการสอนแบบ SQ4R มาใช้ร่วมกับการสอนอ่านแบบ DR-TA ทำให้นักเรียนสามารถอ่านจับใจความได้ดียิ่งขึ้น

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้เลือกบทอ่านจากสื่อหลายประเภท ได้แก่ นิทาน บทร้อยกรอง เรื่องเกี่ยวกับท้องถิ่นและข่าว ที่นักเรียนไม่เคยอ่านมาก่อน ไม่ได้อยู่ในบทเรียน ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและมี

เนื้อหาที่เหมาะสมกับวัยทำให้นักเรียนเกิดความสนใจ มีความกระตือรือร้น (บันลือ พฤษะวัน, 2545 : 96-97) กล่าวได้ว่าจากความสนใจและความต้องการของเด็กวัยนี้หนังสือที่ควรให้อ่านนั้นเป็นหนังสือนิทานสุภาพ เรื่องราวที่เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของบุคคลสำคัญ เรื่องราวที่ชวนคิด และ (ไพพรรณ อินทนิล, 2546 : 59) ที่กล่าวว่า เด็กวัยนี้มีความสนใจในการอ่านอย่างแท้จริง สนใจนิทานและเรื่องเกี่ยวกับชีวิตจริงมากขึ้น เรื่องสารคดีที่ให้ความรู้ด้านต่าง ๆ ต้องการแบบอย่างในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ซึ่งได้จากนิทาน เรื่องสั้น เรื่องการผจญภัยต่าง ๆ สนใจในการอ่านหนังสือหลายรสนหลายประเภท ต้องการหนังสือที่ช่วยให้คิดในการริเริ่มสร้างสรรค์ การที่นักเรียนได้ฝึกอ่านจากบทอ่านที่เหมาะสมกับวัยและความสนใจนั้นส่งผลให้นักเรียนสามารถทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความได้ดีขึ้น

อีกทั้งยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิบูลย์ ตัญญูบุตร (2557 : 65) ได้ศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูล ท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนเรื่องการพัฒนาการอ่าน จับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และเอกลักษณ์ เทพวิจิตร (2558 : 88) ได้ศึกษาการพัฒนา ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วย วิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity) ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ผลการวิจัย ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า การพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยโดยใช้การสอนแบบ SQ4R ร่วมกับการสอนอ่านแบบ DR-TA สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ช่วยให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความสูงขึ้น มีลำดับขั้นตอนที่ช่วยให้นักเรียนอ่านอย่างเป็นระบบ สามารถช่วยให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องที่อ่านได้ดีขึ้น จดจำได้ดีขึ้นสามารถทบทวนเรื่องที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการสอนอ่านจับใจความโดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับการสอนอ่านแบบ DR-TA พบว่าหลังการจัดการเรียนรู้ดังกล่าว มีค่าเฉลี่ย ของระดับความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่นักเรียนมีความพึง พอใจมากที่สุดคือ ด้านครูผู้สอนสาเหตุที่ด้านครูผู้สอนได้คะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเนื่องจากครูดูแลเอาใจใส่ ให้ความช่วยเหลือเมื่อนักเรียนเกิดความไม่เข้าใจ ครูคอยกระตุ้นด้วยคำถามง่าย ๆ ช่วยชี้แนะและให้กำลังใจเมื่อนักเรียนตอบถูก จากการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับการสอนอ่านแบบ DR-TA นั้นมีการจัดกิจกรรมอย่างเป็น ขั้นตอนเมื่อนักเรียนทำได้ถูกต้องจึงส่งผลให้นักเรียนเกิดความรู้สึภาคภูมิใจเมื่อทำใบงานได้สำเร็จ ในขั้นฝึก ทักษะครูได้จัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนและนำเสนอผลงานของตนเองให้ เพื่อนในห้องเรียนฟังรวมทั้งให้เพื่อนช่วยตรวจสอบ เมื่อนักเรียนทำได้อีกต้องจะได้รับการปรบมือชื่นชมจาก เพื่อนส่งผลให้นักเรียนเกิดความรู้สึภาคภูมิใจ ซึ่งสอดคล้องกับสุรางค์ ไคว์ตระกูล (2548 : 161-162) ที่ว่านักเรียน เกิดแรงผลักดันที่เกิดจากแรงจูงใจและความภาคภูมิใจ มีความกระตือรือร้นและกล้าแสดงออก กิจกรรมในใบ

งานช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับนักเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นและซักถาม นักเรียนนำความรู้เรื่องการอ่านจับใจความไปใช้กับวิชาอื่น ๆ ได้ ส่งผลให้นักเรียนตอบแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยโดยใช้การสอนแบบ SQ4R ร่วมกับการสอนอ่านแบบ DR-TA มีระดับความพึงพอใจภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด จึงสรุปได้ว่าการพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยโดยใช้การสอนแบบ SQ4R ร่วมกับการสอนอ่านแบบ DR-TA นั้นเปิดโอกาสให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในตนเองทำให้รู้จักคุณค่าในตนเองและนำมาซึ่งความพึงพอใจต่อวิธีการจัดการเรียนรู้ดังกล่าว สอดคล้องกับงานวิจัยของเอกลักษณ์ เทพวิจิตร (2558 : 8) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA อยู่ในระดับเห็นด้วยมากและงานวิจัยของกานต์ธิดา แก้วกาม (2556 : 77) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบ SQ4R อยู่ในระดับมากทุกด้าน เป็นเพราะนักเรียนตื่นตัวที่ได้รับความรู้และเทคนิคใหม่ ๆ ในการอ่านที่ได้รับเนื้อหาของบทอ่านที่นำมาอ่านเป็นเนื้อหานั้นน่าสนใจไม่ยากจนเกินไป มีภาพประกอบเหมาะสมกับวัยจึงมีแรงจูงใจให้นักเรียนติดตามอ่านและนำมาซึ่งความพึงพอใจต่อวิธีการจัดการเรียนรู้ดังกล่าว

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยโดยใช้การสอนแบบ SQ4R ร่วมกับการสอนอ่านแบบ DR-TA สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ครูผู้สอนมีบทบาทสำคัญในการดูแลนักเรียนในทุกกิจกรรมเนื่องจากใช้การสอนแบบ SQ4R ร่วมกับการสอนอ่านแบบ DR-TA มีหลายขั้นตอน นักเรียนไม่คุ้นชินกับวิธีการจึงใช้เวลานานในการทำกิจกรรม ดังนั้นครูจึงควรคอยกำกับและใช้คำถามช่วยให้นักเรียนทำกิจกรรมได้ทันเวลามากขึ้น เวลาที่ใช้ในการพัฒนาจำนวน 16 ชั่วโมงไม่พอเพียงที่จะทำให้นักเรียนทุกคนเกิดทักษะ ควรเพิ่มเวลาในการสอนและนักเรียนควรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

1.2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ยังไม่สามารถอ่านและเข้าใจความหมายของคำทุกคำ ครูผู้สอนจึงต้องช่วยอ่านคำยากให้นักเรียนฟังและอธิบายความหมายของคำ รวมทั้งคอยสังเกตว่านักเรียนต้องการความช่วยเหลือหรือไม่

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรนำการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับการสอนอ่านแบบ DR-TA เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความมาใช้ช่วยให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความมากขึ้น จึงควรนำไปใช้ร่วมกับการจัดการเรียนรู้ในวิชาอื่น ๆ เพื่อให้นักเรียนมีความเข้าใจเนื้อหาของบทเรียนได้ดีขึ้น

2.2 ควรนำการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับการสอนอ่านแบบ DR-TA เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความไปใช้ร่วมกับรูปแบบการสอนอื่น ๆ

2.3 ควรเลือกให้เหมาะสมกับวัยและความสนใจของนักเรียน จากผลคะแนนแยกตามประเภทบทอ่านผู้วิจัยพบว่าบทอ่านประเภทเรื่องเกี่ยวกับท้องถิ่นได้คะแนนมากที่สุด เป็นเพราะนักเรียนมีความรู้เดิมเกี่ยวกับเรื่องที่ทำให้อ่านทำให้สามารถเชื่อมโยงความรู้เดิมกับเรื่องที่อ่านได้ เข้าใจเนื้อเรื่องได้เป็นอย่างดี จึงทำให้สามารถจับใจความของเรื่องที่อ่านได้มากกว่าบทอ่านประเภทอื่น บทอ่านประเภทบทร้อยกรองนักเรียนทำแบบทดสอบได้ผลคะแนนน้อยที่สุด จากที่ผู้วิจัยได้สังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียนนักเรียนอ่านออกแต่แปลความไม่ได้ มักจะขอความช่วยเหลือจากครูให้ช่วยอธิบายเป็นร้อยแก้วให้ฟังก่อนจึงจะสามารถจับใจความได้ เมื่อต้องทำแบบทดสอบที่ต้องอ่านด้วยตนเองทำให้สามารถจับใจความได้น้อยกว่าบทอ่านประเภทอื่น

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพมหานคร: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545*. กรุงเทพมหานคร:คุรุสภาลาดพร้าว.
- กอบกุล สกุลแก้ว. (2553). *การศึกษาความสามารถอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับหูตึง จากการสอนอ่านแบบDR-TA (Directed Reading- Thinking Activity)*. ปรินญาณิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- กานต์ธิดา แก้วกาม. (2557). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R กับ วิธีสอนแบบปกติ*. ปรินญาณิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ดารา หวานสนิท. (2549). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านเพื่อความเข้าใจในวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนอ่านด้วยวิธีสอนแบบ DR-TA และวิธีการตั้งคำถามแบบ Ex-QAR กับวิธีสอนแบบปกติ*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ถนอมวงศ์ ล้ายอดมรรคผล. (2541). *การพัฒนาสมรรถภาพในการอ่าน*. เอกสารการสอน ชุดวิชาการใช้ภาษาไทย เล่มที่ 2 หน่วยที่ 9. (พิมพ์ครั้งที่ 14). นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- บันลือ พงกษะวัน. (2545). *แนวพัฒนาการอ่านเร็ว คิดเป็น*. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.

- พิบูลย์ ตัญญบุตร. (2557). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ไพพรรณ อินทนิล. (2546). *การส่งเสริมการอ่าน*. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- แววมยุรา เหมือนนิล. (2541). *การอ่านจับใจความ*. กรุงเทพมหานคร: ชมรมเด็ก.
- ศิริวรรณ เสนา. (2541). *การศึกษาคุณลักษณะของเนื้อความสำหรับฝึกคัดลายมือที่ส่งผลต่อการพัฒนาการด้านลายมือและความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4*. วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2551). *แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพมหานคร: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุคนธ์ สีนธพานนท์ และคณะ. (2554). *พัฒนาทักษะการคิด...พิชิตการสอน*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เลียงเชียง.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2548). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เอกลักษณ์ เทพวิจิตร. (2558). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA (Directed Reading - Thinking Activity)*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Gunning, Thomas G. (1996). *Creating Reading Instruction for all Children*. Boston: Allyn and Bacon.
- Stauffer, R. G. (1969). *Directing reading maturity as a cognition process*. New York: Harper & Row.